

що переходить у власність держави, врегульовано низкою спеціальних нормативних актів, зокрема, Постановою Кабінету Міністрів «Про Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним», Постановою Кабінету Міністрів Про порядок обліку, зберігання, оцінки вилученого митницями ДФС майна, щодо якого винесено рішення суду про конфіскацію, передачі цього майна органам державної виконавчої служби і розпорядження ним» тощо.

Як власник конфіскованого майна, держава вправі розпорядитися ним в будь-який спосіб — продати з прилюдних торгів у визначеному порядку, передати в постійне чи тимчасове користування тощо.

Слід також звернути увагу на той факт, що держава як власник не відповідає за зобов'язання попередніх власників конфіскованого майна, якщо ці зобов'язання виникли після прийняття державними органами заходів щодо охорони майна і без згоди зазначених органів. У зобов'язаннях колишнього власника держава відповідає лише в межах активу майна, що перейшло до неї.

Список використаної літератури:

1. Гражданское и торговое право капиталистических государств / Отв. ред.: Васильев Е.А. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Междунар. отношения, 1993. — 560 с.
2. Мейер Д.И. Русское гражданское право : в 2 ч. / Д.И. Мейер. — М. : Статут, 1997. — Ч. 2. — 455 с.
3. Карс-Фриск М. Европейская конвенция о защите прав человека и основных свобод. Право на собственность / М. Карс-Фриск, А.Н. Жеребцов, В.В. Меркулов, А.Г. Эртель // Учебно-методическое пособие для судей. — М. : Российская академия правосудия, Совет Европы, 2002. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.gpqi.narod.ru/echr/commentary/st1pr1.htm>

МИКИТЕЙ А. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ЗА ДОГОВОРОМ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДРЯДУ

Видатний вчений Йоффе визначав цивільно-правову відповідальність як санкцію за правопорушення, що викликає для порушника негативні наслідки у вигляді позбавлення суб'єктивних цивільних прав чи покладення нових або додаткових цивільно-правових обов'язків [2].

До договору будівельного підряду як окремого виду зобов'язання застосовуються всі загальні принципи, підстави та заходи цивільно-правової відповідальності, а також субсидіарно — правила про відповідальність за порушення звичайного підрядного договору. Разом з тим, ЦК України окремо виділяє відповідальність сторін за порушення конкретних обов'язків за договором будівельного підряду, що і становить специфіку відповідальності.

До сторін договору будівельного підряду можуть застосовуватись як договірні так і позадоговірні відповідальності. Норми, що стосуються позадоговірної відповідальності містяться переважно в главі 82 Цивільного кодексу.

Так, яскравим прикладом позадоговірної відповідальності може бути випадок, коли на підрядника покладається обов'язок відшкодування шкоди завданої внаслідок недоліків робіт (послуг). Норми цивільного законодавства передбачають, що виконавець робіт зобов'язаний відшкодувати шкоду, завдану фізичній або юридичній особі внаслідок конструктивних, технологічних, рецептурних та інших недоліків робіт (послуг), а також недостовірної або недостатньої інформації про них.

Договірні відповідальності сторін за невиконання або неналежне виконання договору будівельного підряду настає при наявності загальних підстав цивільно-правової відповідальності, а саме в разі цивільного правопорушення.

В наш час за загальними правилами більшість науковців схилиються до визначення, що до складу цивільного правопорушення слід відносити такі елементи:

- протиправність дії (бездіяльність);
- шкода;
- наявність причинно-наслідкового зв'язку між шкодою та протиправними діями;
- вина.

Перші три підстави вважаються явищами об'єктивного порядку, вина складає суб'єктивну підставу відповідальності.

Стаття 610 ЦК України вирізняє два види порушення договірних зобов'язання: а) невиконання; б) виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання.

Особливістю відповідальності підрядника у договорі будівельного підряду є відповідальність за дії третіх осіб, оскільки саме у цьому договорі широко застосовується система генерального підряду, при якій генеральний підрядник відповідає перед субпідрядником за невиконання або неналежне виконання замовником своїх обов'язків за договором підряду, а перед замовником — за порушення субпідрядником свого обов'язку [1].

Варто зауважити, що в науковій літературі активно ведуться дослідження проблем відповідальності за договором будівельного підряду. Виділяють окремо проблему пов'язану з порушенням балансу

відповідальності замовника та підрядника. Доводиться констатувати, що замовник менш захищений законодавством ніж підрядник. Так, за статтями 883 та 886 ЦК України, на перший погляд, законодавство начебто передбачає однакові заходи відповідальності для сторін за договором будівельного підряду. Проте за несвоєчасне виконання підрядником робіт законодавством не встановлено санкцій, як це передбачено ч. 2 ст. 625 ЦК України за прострочення грошового зобов'язання замовника у вигляді сплати суми боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми [3].

При порушенні умов договору будівельного підряду відповідна сторона має право вимагати відшкодування збитків. Проте й тут підрядник знаходиться у більш вигідному становищі ніж замовник, оскільки довести розмір завданих збитків йому порівняно неважко.

Список використаної літератури:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Офіційний вісник України. — 2003. — № 11. — Ст. 838.
2. Йоффе О.С. Обязательственное право — М.: Юрид. лит., 1975. — С. 567.
3. Сук О. Загальні проблеми відповідальності за договором будівельного підряду // Юриспруденція: теорія і практика: Щомісячний науково-практичний журнал. — 2008. — № 1. — С. 27.

ОБІХОД О. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права

ОБ'ЄКТ НЕЗАВЕРШЕНОГО БУДІВНИЦТВА ЯК ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ НАЙМУ (ОРЕНДИ) БУДІВЛІ АБО ІНШОЇ КАПІТАЛЬНОЇ СПОРУДИ

У літературі існують протилежні точки зору з питання чи можуть бути об'єкти незавершеного будівництва предметом договору найму (оренди). Одні автори вважають, що об'єкти незавершеного будівництва не можуть бути передані в оренду, оскільки договір оренди є направленим на користування річчю, що не є можливим у випадку, коли будівля (споруда) не є добудованою [3; 4]. На думку Ю.В. Романиця, об'єкти незавершеного будівництва володіють усіма ознаками нерухомого майна у цілому та будівель (споруд), зокрема, а тому до відносин найму об'єкту незавершеного будівництва слід застосовувати норми щодо договору найму будівлі (споруди) [5]. Інші вважають, що об'єкти